

Subsidiaritetsprövning av förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om offentlig upphandling av vatten m.m.

Sammanfattning

Utskottet subsidiaritetsprövar i detta utlåtande kommissionens förslag till direktiv om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (KOM(2011) 895 slutlig). Enligt utskottets mening strider förslaget i sitt nuvarande skick mot subsidiaritetsprincipen. Utskottet föreslår därför att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande i enlighet med 10 kap. 6 § riksdagsordningen.

I utlåtandet finns två reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Förslagets huvudsakliga innehåll	5
Utskottets prövning	9
Inledning	9
Subsidiaritetsprincipens tillämpning i detta ärende	9
Utskottets ställningstagande	10
Reservationer	11
1. Subsidiaritetsprövning av förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om offentlig upphandling av vatten m.m. (SD)	11
2. Subsidiaritetsprövning av förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om offentlig upphandling av vatten m.m. (V)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
<i>Bilaga 2</i>	
Motiverat yttrande	14
<i>Bilaga 3</i>	
Motiverat yttrande (SD)	15
<i>Bilaga 4</i>	
Motiverat yttrande (V)	16

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Subsidiaritetsprövning av förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om offentlig upphandling av vatten m.m.

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 2.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V)

Stockholm den 21 februari 2012

På finansutskottets vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (M), Tommy Waidelich (S), Elisabeth Svantesson (M), Pia Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Maryam Yazdanfar (S), Carl B Hamilton (FP), Per Åsling (C), Staffan Anger (M), Anders Sellström (KD), Erik Almqvist (SD), Ulla Andersson (V), Sven-Erik Bucht (S) och Mats Pertoft (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagen har getts möjlighet att lämna ett motiverat yttrande över kommissionens förslag till direktiv om upphandling av enheter som är verk-samma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (KOM (2011) 895 slutlig). Kammaren hänvisade den 17 januari 2012 förslaget till finansutskottet. Fristen för att lämna ett motiverat yttrande löper ut den 8 mars 2012.

Den 20 januari 2012 överlämnade regeringen faktapromemoria 2011/12: FPM90 till riksdagen.

I samband med utskottets sammanträde den 24 januari 2012 redogjorde statsrådet Stefan Attefall närmare för regeringens arbete med förslaget från kommissionen.

Bakgrund

Översynen av upphandlingsdirektiven, dvs. direktiv 2004/17/EG¹ (det s.k. försörjningsdirektivet) och 2004/18/EG² (det s.k. klassiska direktivet), sker mot bakgrund av Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla (KOM(2010) 2020). I strategin anges särskilt att offentlig upphandling ska användas till att utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation, främja en koldioxidsnål, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi samt stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning. Offentlig upphandling spelar en viktig roll för att uppnå strategins mål.

Kommissionen behandlade i en grönbok om en modernisering av EU:s politik för offentlig upphandling³ möjligheterna att förenkla och modernisera den offentliga upphandlingen inom EU genom ändringar i upphandlingsdirektiven.

Enligt kommissionen behöver den befintliga lagstiftningen på området ses över och moderniseras för att göra kontraktstilldelningen mer flexibel och för att offentliga upphandlingskontrakt ska kunna användas bättre till stöd för politiken på andra områden.

Förslaget har två mål:

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

² Europaparlamentets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster.

³ Grönbok från kommissionen till Europeiska rådet av den 3 mars 2010 (KOM(2010) 2020 slutlig).

- Öka effektiviteten i de offentliga utgifterna för att säkra bästa möjliga upphandlingsresultat när det gäller att få valuta för pengarna.
- Ge upphandlare bättre möjligheter att använda offentlig upphandling till stöd för gemensamma samhällseliga mål, såsom skyddet för miljön, högre resurs- och energieffektivitet, kampen mot klimatförändringar, främjande av innovation, sysselsättning och social integration samt säkerställa bästa tänkbara villkor för tillhandahållande av sociala tjänster av hög kvalitet.

Förslaget kommer att tillsammans med det föreslagna nya direktivet om offentlig myndigheters upphandling att ersätta direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG som de centrala rättsakterna i EU:s lagstiftning om offentlig upphandling. Det nya direktivet kommer att kompletteras med ytterligare lagstiftning:

- Direktiv 2009/81/EG som fastställer särskilda bestämmelser för försvarsupphandlingar och upphandlingar som rör känsliga säkerhetsfrågor.
- Direktiv 89/665/EEG som fastställer gemensamma normer för nationell prövning för att säkerställa att det finns snabba och effektiva överprövningsmöjligheter i alla EU-medlemsstater om anbudsgivare anser att avtal har tilldelats på ett orättvist sätt.

Förslagets huvudsakliga innehåll

Förenkling och flexibilitet

Kommissionen föreslår att tillämpningsområdet förtydligas. Begreppet ”upphandling” införs för att tydliggöra upphandlingslagens tillämpningsområde och syfte och för att underlätta tillämpningen av tröskelvärden. Mot bakgrund av domstolens rättspraxis har också flera definitioner setts över. Uppdelningen i A- och B-tjänster avskaffas. Det vanliga upphandlingssystemet har visat sig inte vara anpassat till sociala tjänster, som behöver särskilda bestämmelser. Upphandling för olje- och gasprospektering har dock undantagits från tillämpningsområdet eftersom det konstaterats att denna sektor har ett sådant konkurrenstryck att den upphandlingsdisciplin som direktivet medför inte längre behövs.

Det ska finnas tre grundformer av upphandling: öppet och selektivt förfarande samt förhandlat förfarande med föregående meddelande om upphandling. Dessutom kan medlemsstater som standardförfarande eller på vissa villkor föreskriva innovationspartnerskap som är en ny form av förfarande för innovationsupphandling. Till de upphandlande myndigheternas förfogande finns ett antal upphandlingsmetoder och verktyg, såsom ramavtal, dynamiska inköpssystem, elektroniska auktioner, elektroniska kataloger, inköpscentraler och gemensamupphandling.

Tvingande föreskrifter införs om att meddelanden ska överföras i elektronisk form, att upphandlingsdokument ska vara tillgängliga på elektronisk väg och att en övergång ska ske till helt elektronisk kommunikation, t.ex. elektronisk inlämning av anbud i alla upphandlingsförfaranden inom en övergångsperiod på två år.

Tidsfristerna för deltagande och inlämning av anbud har kortats ned för att möjliggöra snabbare och mer rationell upphandling. Upphandlande myndigheter kan bestämma den mest praktiska ordningen genom att pröva tilldelningskriterierna före urvalskriterierna och som ett tilldelningskriterium beakta organisationen och kvaliteten på den personal som utsetts att fullgöra kontraktet. Förfarandet för att undanta kontrakt som tilldelas på marknader med tillräcklig konkurrens (beslut enligt nuvarande artikel 30) har förenklats och gjorts effektivare. Ett antal undantag, särskilt de praktiskt betydelsefulla concern- och samföretagsundantagen, har också setts över och förtydligats. I en särskild bestämmelse om ändring av kontrakt föreslås hur man kan hantera oförutsedda omständigheter som kräver att ett offentligt kontrakt anpassas under dess löptid.

Strategisk användning för att möta nya utmaningar

Förslaget syftar till att möjliggöra för upphandlande myndigheter och enheter att använda sin köpkraft för att upphandla varor och tjänster som främjar innovation, respekt för miljön och bekämpa klimatförändringarna och samtidigt förbättra sysselsättning, hälsa och sociala villkor. Utvärderingskriterierna ändras så att kriteriet lägsta pris ändras till lägsta kostnad. Förslaget möjliggör därigenom tilldelning baserad på livscykelkostnader för produkterna. Livscykelkostnad täcker alla stadier av en produkts existens eller under tillhandahållandet av en byggentreprenad eller tjänst, från råvaruanskäffning eller generering av resurser till bortskaffande, röjning och avslutande. Kostnaderna omfattar både direkta monetära kostnader och externa miljökostnader om dessa kan beräknas i ekonomiska termer och verifieras. Om det finns en gemensam EU-metodik för beräkning av livscykelkostnaden är upphandlande myndigheter skyldiga att använda den.

De upphandlande myndigheterna får hänvisa till alla faktorer som är direkt förknippade med produktionsprocessen i de tekniska specifikationerna och i tilldelningskriterierna, så länge dessa avser aspekter av produktionsprocessen som är nära förknippade med den faktiska framställningen eller det faktiska tillhandahållandet av den upphandlade varan eller tjänsten. Detta utesluter krav som inte är relaterade till produktionsprocessen för de produkter, byggentreprenader eller tjänster som ingår i upphandlingen, exempelvis allmänna krav på att entreprenören ska visa socialt ansvar i hela sin verksamhet.

De upphandlande myndigheterna får kräva att byggentreprenader, varor och tjänster ska ha särskilda märken som certifierar deras miljömässiga, sociala eller andra egenskaper, förutsatt att myndigheterna också godtar

andra motsvarande märken, t.ex. europeiska eller (multi)nationella miljömärken eller märken som certifierar att en produkt inte har tillverkats genom barnarbete. De berörda certifieringssystemen måste avse egenskaper som är förknippade med föremålet för upphandlingen och bygga på vetenskaplig information samt vara fastställda genom ett öppet och transparent förfarande och tillgängliga för alla berörda parter.

En upphandlande myndighet kan utesluta ekonomiska aktörer från förfarandet om den konstaterar att skyldigheter enligt unionens lagstiftning på social-, arbets- eller miljörätts område eller bestämmelser i internationell arbetsrätt har åsidosatts. Dessutom ska upphandlande myndigheter vara skyldiga att avvisa anbudsgivare om det har fastställts att deras anbud ligger onormalt lågt på grund av överträdelse av unionens lagstiftning på social-, arbets- eller miljörätts område.

Utvärderingen av EU:s lagstiftning om offentlig upphandling har visat att sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och utbildningstjänster har särskilda egenskaper som gör det olämpligt att tillämpa de vanliga förfarandena för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt på dem. Medlemsstaterna bör därför ha stor frihet att organisera valet av tjänsteleverantörer. I förslaget föreskrivs ett särskilt system för offentliga upphandlingskontrakt för sådana tjänster, med ett högre tröskelvärde på 1 000 000 euro och genom att endast kräva att de grundläggande principerna om öppenhet och likabehandling respekteras.

Offentliga upphandlare bör kunna köpa innovativa produkter och tjänster som främjar den framtida tillväxten och förbättrar de offentliga tjänsternas effektivitet och kvalitet. Därför föreslås ett nytt specialförfarande, innovationspartnerskap, för utveckling och efterföljande köp av nya, innovativa produkter, byggentreprenader och tjänster, förutsatt att de kan levereras enligt överenskomna kapacitetsnivåer och kostnader.

Små och medelstora företag och nystartade företag

Upphandlande enheter får tillämpa de urvalskriterier som föreskrivs i förslaget till direktiv om offentlig upphandling. Gör de det är de sedan skyldiga att tillämpa bestämmelserna om bl.a. taket för krav på en minsta omsättning samt bestämmelserna om framför allt självcertifiering.

Enligt de nuvarande direktiven finns det ingen begränsning av löptiden för ramavtal som ingås inom allmännyttiga sektorer. Det kan leda till avskärmning av marknaden. Nu föreslås att löptiden för ramavtalen begränsas till fyra år (med undantag för väl motiverade omständigheter), vilket förbättrar tillträdet till affärsmöjligheter och ökar konkurrensen till fördel även för de små och medelstora företagen.

En medlemsstat kan föreskriva att underleverantörer får begära direktbetalning från den upphandlande myndigheten för varor, byggentreprenader och tjänster som tillhandahållits till huvudentreprenören i samband med fullgörandet av kontraktet. Detta gör att underleverantörer på ett effektivt sätt kan skydda sina betalningsintressen.

Sunda förfaranden

Förslaget innehåller skyddsåtgärder mot osunda affärsmetoder som intressekonflikter, favorisering och korruption. Anbudssökande och anbudsgivare som använder sig av olagliga affärsmetoder, exempelvis genom försök att otillbörligt påverka beslutsprocessen eller träffa överenskommelser med andra deltagare för att manipulera resultatet av förfarandet, måste uteslutas från förfarandet. Preliminära kontakter med marknadsaktörer, t.ex. genom marknadsundersökningar, får inte leda till otillbörliga fördelar och snedvridningar av konkurrensen. Förslaget innehåller därför en bestämmelse om skydd mot otillbörligt företräde för aktörer som har gett den upphandlande myndigheten råd eller som medverkat i förberedelserna av förfarandet.

Tillsyn m.m.

Medlemsstaterna ska utse en enda nationell myndighet som ska ansvara för övervakning, genomförande och kontroll av offentlig upphandling. Endast ett organ med övergripande uppgifter kan säkra överblicken över de viktigaste genomförandesvårigheterna och föreslå lämpliga lösningar på mer strukturella problem. Tillsynsorganet ska ha ett antal specifika uppgifter och ska årligen till kommissionen sammanställa det aktuella läget på upphandlingsområdet i medlemsstaten. På begäran av kommissionen ska organet även utföra vissa uppgifter, såsom att granska pågående enskilda ärenden. Alla slutna varu- och tjänsteavtal som uppgår till minst 1 000 000 euro och alla byggentreprenader som uppgår till minst 10 000 000 euro ska lämnas in till tillsynsorganet som därigenom kan granska dem och på begäran lämna ut dem till enskilda. Vidare ska det finnas stödstrukturer till förfogande för att ge juridisk och ekonomisk rådgivning, vägledning och stöd till företag, upphandlande myndigheter och enheter samt hjälp med att förbereda och utföra upphandlingar. Förslaget innehåller också regler om utbyte av information mellan medlemsstater via Informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Utskottets prövning

Inledning

Subsidiaritetsprincipen anger att EU ska vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå.

Enligt Lissabonfördraget är det de nationella parlamenten som ska se till att subsidiaritetsprincipen följs. Sedan den 1 december 2009 finns bestämmelser i riksdagsordningen om detta för riksdagens del. Utskottet kan begära att regeringen inom två veckor informerar utskottet om sin bedömning av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i det aktuella förslaget (riksdagsordningen 10 kap. 6 §).

Om minst fem ledamöter av utskottet anser att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen ska ett förslag till motiverat yttrande avges till kammaren, som sedan med sedvanliga majoritetsregler beslutar om ett motiverat yttrande ska avges till EU:s institutioner. Om utskottet (och högst fyra ledamöter har en annan uppfattning) anser att förslaget inte strider mot subsidiaritetsprincipen anmäler utskottet det i ett protokollutdrag till kammaren.

Subsidiaritetsprincipens tillämpning i detta ärende

Kommissionens bedömning

Samordningen av förfarandena för offentlig upphandling ovanför vissa trösklar har visat sig vara ett viktigt verktyg för att förverkliga den inre marknaden för offentlig upphandling genom att ge ekonomiska aktörer på hela den inre marknaden effektivt och lika tillträde till offentliga upphandlingskontrakt. Erfarenheten av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG samt tidigare direktiv om offentlig upphandling har visat att gemensamma upphandlingsförfaranden inom Europa ger öppenhet och objektivitet i den offentliga upphandlingen, vilket leder till betydande besparingar och förbättrade upphandlingsresultat till fördel för medlemsstaternas myndigheter och i sista hand för de europeiska skattebetalarna. Detta mål kan inte uppnås i tillräcklig utsträckning genom att medlemsstaterna vidtar åtgärder, eftersom ett sådant förfarande oundvikligen leder till olika krav och eventuellt motstridiga förfarandesystem som ökar komplexiteten i regelverken och ger upphov till omotiverade hinder för gränsöverskridande verksamheter. Förslaget är således förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Regeringens bedömning

Regeringen instämmer på ett generellt plan i kommissionens bedömning att åtgärder på upphandlingsområdet även måste vidtas på unionsnivå och att förslagen som sådana är förenliga med subsidiaritetsprincipen. Enligt regeringen kan dock enskilda åtgärder i kommissionens förslag eller utformningen av dessa ifrågasättas utifrån ett subsidiaritetsperspektiv och behöver analyseras vidare. Detta gäller särskilt reglerna om nationella tillsynsorgan och kunskapscentrum för stöd och vägledning. Tillsyn och vägledning är viktigt, men i ett subsidiaritetshänseende är regeringen dock något tveksam till dessa förslag som de är utformade.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar kommissionens förslag och ser i huvudsak positivt på förslaget till revidering av direktivet som i många delar ligger i linje med Sveriges svar på den grönbok som legat till grund för översynen.

I likhet med regeringen anser utskottet att de delar av förslaget som handlar om tillsyn och vägledning är viktiga. Enligt utskottets mening bör det vara en uppgift för varje medlemsstat att inrätta ett system för tillsyn och kunskapscentrum för stöd och vägledning. Detta kan då utformas utifrån de konstitutionella förutsättningarna i varje medlemsstat. Hur myndigheter ska organiseras är ett nationellt ansvar, och det finns ingen anledning att på EU-nivå föreskriva vilka organisatoriska åtgärder som ska vidtas i en medlemsstat.

Effektiva system för tillsyn och kunskapscentrum uppnås bäst genom nationella regler. Varje medlemsstat har sina egna konstitutionella förutsättningar. Det är därför riksdagens uppfattning att förslaget i de delar som handlar om tillsyn, utbildning, vägledning och stöd för de som upphandlar och företagen strider mot subsidiaritetsprincipen. Av den anledningen föreslår utskottet att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 2.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer.

1. Subsidiaritetsprövning av förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om offentlig upphandling av vatten m.m. (SD)

av Erik Almqvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 3.

Ställningstagande

Enligt vår mening åligger det varje medlemsstat att inrätta system för tillsyn samt kunskapscentrum för stöd och vägledning. Dessa kan då utformas utifrån de konstitutionella grunderna i varje medlemsstat. Hur myndigheter ska organiseras är ett nationellt ansvar, och det finns ingen anledning att på EU-nivå föreskriva vilka organisatoriska åtgärder som ska vidtas i enskilda medlemsstater.

Effektiva system för tillsyn och kunskapscentrum uppnås bäst genom nationella regler. Varje medlemsstat har sina egna konstitutionella förutsättningar. Det är därför vår uppfattning att förslaget i de delar som handlar om tillsyn, utbildning, vägledning och stöd för de som upphandlar strider mot subsidiaritetsprincipen.

Vidare gör vi bedömningen att det liggande förslaget även strider mot proportionalitetsprincipen i bemärkelsen att man går vida utanför de ramar och målsättningar man sätter upp genom att inkorporera element för målsättningar vars fokus inte ligger på effektivitet och smidighet avseende offentliga upphandlingar. Av den anledningen föreslår vi att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 3.

2. Subsidiaritetsprövning av förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om offentlig upphandling av vatten m.m. (V)

av Ulla Andersson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 4.

Ställningstagande

Vi välkomnar kommissionens förslag och ser i huvudsak positivt på förslaget till revidering av direktivet som i många delar ligger i linje med Sveriges svar på den grönbok som legat till grund för översynen. När det gäller arbetsmiljöhänsyn anser vi dock att det i upphandlingar ska kunna ställas krav på att det ska finnas kollektivavtal. Vidare måste det finnas möjlighet för det offentliga att ge människor meningsfull sysselsättning, och det måste bli tydligt att krav på sociala kriterier kan ställas vid upphandlingar, vilket också sker i en rad europeiska länder redan. Vidare menar vi att tröskelvärden ska sättas nationellt och att offentliga gemensamma bolag ska kunna användas utifrån andra principer än vad direktivet medger. Sociala tjänster bör över huvud taget inte omfattas av direktivet.

I likhet med regeringen anser vi att de delar av förslaget som handlar om tillsyn och vägledning är viktiga. Enligt vår mening bör det vara en uppgift för varje medlemsstat att inrätta ett system för tillsyn och kunskapscentrum för stöd och vägledning. Detta kan då utformas utifrån de konstitutionella förutsättningarna i varje medlemsstat. Hur myndigheter ska organiseras är ett nationellt ansvar, och det finns ingen anledning att på EU-nivå föreskriva vilka organisatoriska åtgärder som ska vidtas i en medlemsstat.

Effektiva system för tillsyn och kunskapscentrum uppnås bäst genom nationella regler. Varje medlemsstat har sina egna konstitutionella förutsättningar. Det är därför vår uppfattning att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen. Av den anledningen föreslår vi att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 4.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

KOM(2011) 895 slutlig Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

BILAGA 2

Motiverat yttrande

Kommissionens förslag till direktiv om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (KOM (2011) 895 slutlig), som redovisas i finansutskottets utlåtande 2011/12: FiU45, har prövats av riksdagen utifrån tillämpningen av subsidiaritetsprincipen.

Riksdagen välkomnar kommissionens förslag och ser i huvudsak positivt på en revidering av direktivet som i många delar ligger i linje med Sveriges svar på den grönbok som legat till grund för översynen. I likhet med regeringen anser riksdagen att de delar av förslaget som handlar om tillsyn och vägledning är viktiga. Enligt riksdagens mening bör det vara en uppgift för varje medlemsstat att inrätta ett system för tillsyn och kunskapscentrum för stöd och vägledning. Detta kan då utformas utifrån de konstitutionella förutsättningarna i varje medlemsstat. Hur myndigheter ska organiseras är ett nationellt ansvar, och det finns ingen anledning att på EU-nivå föreskriva vilka organisatoriska åtgärder som ska vidtas i en medlemsstat.

Effektiva system för tillsyn och kunskapscentrum uppnås bäst genom nationella regler. Varje medlemsstat har sina egna konstitutionella förutsättningar. Det är därför riksdagens uppfattning att förslaget i de delar som handlar om tillsyn, utbildning, vägledning och stöd för de som upphandlar och företagen strider mot subsidiaritetsprincipen.

Kommissionen bör enligt riksdagens mening återkomma med ett förslag som motsvarar det nu behandlade förslaget med den ändringen att system för tillsyn och kunskapscentrum för stöd och vägledning inte regleras på EU-nivå.

BILAGA 3

Motiverat yttrande (SD)

Kommissionens förslag till direktiv om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (KOM (2011) 895 slutlig), som redovisas i finansutskottets utlåtande 2011/12: FiU45, har prövats av riksdagen utifrån tillämpningen av subsidiaritetsprincipen.

Enligt riksdagen åligger det varje medlemsstat att inrätta system för tillsyn samt kunskapscentrum för stöd och vägledning. Dessa kan då utformas utifrån de konstitutionella grunderna i varje medlemsstat. Hur myndigheter ska organiseras är ett nationellt ansvar, och det finns ingen anledning att på EU-nivå föreskriva vilka organisatoriska åtgärder som ska vidtas i enskilda medlemsstater.

Effektiva system för tillsyn och kunskapscentrum uppnås bäst genom nationella regler. Varje medlemsstat har sina egna konstitutionella förutsättningar. Det är därför riksdagens uppfattning att förslaget i de delar som handlar om tillsyn, utbildning, vägledning och stöd för de som upphandlar strider mot subsidiaritetsprincipen.

Vidare är det riksdagens uppfattning att det liggande förslaget även strider mot proportionalitetsprincipen i bemärkelsen att man går vida utanför de ramar och målsättningar man sätter upp genom att inkorporera element för målsättningar vars fokus inte ligger på effektivitet och smidighet avseende offentliga upphandlingar.

BILAGA 4

Motiverat yttrande (V)

Kommissionens förslag till direktiv om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (KOM (2011) 895 slutlig), som redovisas i finansutskottets utlåtande 2011/12: FiU45, har prövats av riksdagen utifrån tillämpningen av subsidiaritetsprincipen.

Riksdagen välkomnar kommissionens förslag och ser i huvudsak positivt på förslaget till revidering av direktivet som i många delar ligger i linje med Sveriges svar på den grönbok som legat till grund för översynen. När det gäller arbetsmiljöhänsyn anser riksdagen dock att det i upphandlingar ska kunna ställas krav på att det ska finnas kollektivavtal. Vidare måste det finnas möjlighet för det offentliga att ge människor meningsfull sysselsättning, och det måste bli tydligt att krav på sociala kriterier kan ställas vid upphandlingar.

I likhet med regeringen anser riksdagen att de delar av förslaget som handlar om tillsyn och vägledning är viktiga. Enligt riksdagens mening bör det vara en uppgift för varje medlemsstat att inrätta ett system för tillsyn och kunskapscentrum för stöd och vägledning. Detta kan då utformas utifrån de konstitutionella förutsättningarna i varje medlemsstat. Hur myndigheter ska organiseras är ett nationellt ansvar, och det finns ingen anledning att på EU-nivå föreskriva vilka organisatoriska åtgärder som ska vidtas i en medlemsstat.

Effektiva system för tillsyn och kunskapscentrum uppnås bäst genom nationella regler. Varje medlemsstat har sina egna konstitutionella förutsättningar. Det är därför riksdagens uppfattning att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen.